

^d-Nærike
(*balvt kors*)^{-d}

Sigill: nr 1 runt av ofärgat vax, diameter 2,5 cm, omskrift och bild nästan utplånade, sigillpåse av ofärgat linne (heraldiskt sigill); nr 2 runt av ofärgat vax, diameter 3,0 cm, omskrift och bild nästan utplånade, sigillpåse av ofärgat linne (heraldiskt sigill, se SMV II, s. 560); nr 3 runt av brunt vax, diameter 3,4 cm, sigillpåse av ofärgat linne (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 11; se bättre bevarat ex. vid DS 10016): S' Stenonis [Benedicti * militis].

^a Ordet föregås av utprickat swa. ^b Härefter ett insignerat ord som därefter raderats; jfr DS nr 10016, not c, ovan. ^c Härefter radutfyllande tecken. ^{d-d} Skrivet två gånger.

¹ Identifikationen Stortorp enligt OAU.

10018 före 1379 augusti 6

Drottning (Johanna) av Jerusalem och Sicilien tillskriver fru Katarina (Ulfsdotter) och meddelar ett Birgittamirakel. En yngling vid namn Guillermus, son till markgreven av Monferrato och drottningens släkting, var sjuk och nära att dö. Då läkarna fruktade för hans liv avgav drottningen ett löfte för ynglingens del till Katarinas mor. Och tack vare hennes förböner gjorde Kristus ynglingen lika frisk som förut. Drottningen uppger att hon själv kan intyga detta och att omkring trettio personer är beredda att lämna sina vittnesmål.

Avskrift i hs C 15, fol. 135v, Uppsala universitetsbibliotek.
SDHK nr 42481.

Om drottning Johanna av Neapel allmänt se E.-G. Léonard, *Histoire de Jeanne Ire, reine de Naples, comtesse de Provence* (1343–1382), I–III (1932–1936); om hennes relation till Birgitta se B. Morris, *St Birgitta of Sweden* (1999), s. 122–125.

Brevet och dess innehåll återopas av Magnus Petersson (tre liljor), senare generalkonfessor i Vadstena, liksom av Katarina Ulfsdotter och Alfonso Hernández Pecha i Birgittas kanonisationsprocess; de uppger att brevet varit beseglat med drottning Johannas sekret. Se I. Collijn, ed., *Acta et processus canonizationis beate Birgitte* (1924–1931), s. 290, 349 och 412.

Brevet saknar uppgift om datum men måste ha utfärdats före den 6 augusti 1379, då Magnus Petersson avgav sitt vittnesmål i kanonisationsprocessen.

Magnifica et venerabilis domina / Post salutem significamus vobis, quod gracia Dei prospera solita sanitate petimur de vobis semper desiderantes audire leta noua / Insuper quando possumus aliquid referre super miraculis sancte memorie domine Brigide matris vestre / illud cum maxima complacencia recitamus. Hinc est: egrotante ad mortem spectabili iuene / Guillermo marchionis · Montisferrati consanguineo nostro / et de eius vita medicis totaliter dubitantibus / illum vouimus dicte sancte memorie matre^a vestre. Cuius intercessionibus *Christus* euidenter sua pietate · reduxit · dictum iuuenem^b ad pristinam sanitatem / et sospes est vt prius. Quod nos a verissimo testificamur et testificari parati sunt · circa xxx personas /

Rubrik: Regina Iherusalem et Cicilie scripsit domine Katerine ·

^a *D.v.s. matri.* ^b *Bokstaven m efter rättelse.*

10019

1379 augusti 6

Peterskyrkan i Rom

Påven Urban (VI) tillskriver ärkebiskopen (Birger Gregersson) i Uppsala och meddelar att Hartlev (Hartlevsson), som är prästvigd och tidigare ärkedjåkne i Uppsala, providerats till biskop i Västerås efter framlidne Mattias (Larsson) och efter val av domkapitlet där.

Orig. på perg. (47,2 x 33,5 cm, uppveck 6,8 cm; 23 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11508.

Regest: Celsus Bullarium (1782), s. 142, nr 18; RPB nr 1448.

Om Hartlev Hartlevsson, som var ärkedjåkne i Uppsala 1363–1379 och avled 1383, se G. Ekström, Västerås stifts herdaminne I:1 (1939), s. 95–104.

I utgåvan återges skrivarens växlande bruk av -ci- och -ti- före vokal.

Urbanus episcopus seruus seruorum Dei · venerabili fratri ·· archiepiscopo Vpsalensi salutem et apostolicam benedictionem · Ad cumulum tue cedit salutis et fame, si personas ecclesiasticas, presertim pontificali dignitate preditas, diuine propiciationis^a intuitu oportuni presidij et fauoris gracia prosequaris · Dudum siquidem bone memorie Mathia^b episcopo Arosiensi regimini ecclesie Arosiensis presidente nos cupientes eidem ecclesie, cum ipsam uacare contingeret, per apostolice sedis prouidenciam utilem et ydoneam presidere personam, prouisionem eiusdem ecclesie ordinationi et dispositioni nostre ea uice duximus specialiter reseruandam decernentes extunc irritum et inane, si secus super hijs per quoscumque quauis auctoritate scienter uel ignoranter contingeret attemptari · Postmodum uero dicta ecclesia per obitum ipsius Mathie episcopi, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, uacante dilecti filij capitulum eiusdem ecclesie reseruationis et decreti predictorum forsan ignari dilectum filium Hartleuum electum Arosiensem tunc archidiaconum ecclesie Vpsalensis in sacerdocio constitutum in episcopum Arosiensem licet de facto concorditer elegerunt, ipseque electus reseruationis et decreti predictorum eciam, ut asseritur, inscius electioni huiusmodi illius sibi presentato decreto eciam de facto consencij^c / et deinde huiusmodi electionis negocium proponi fecit in consistorio coram nobis / Nos igitur electionem huiusmodi / et quecunque inde secuta^d ut pote^d post et contra reseruationem et decretum predicta, ut premittitur, de facto attemptata, prout erant, irrita et inania reputantes / et ad prouisionem ipsius ecclesie celerem et felicem, de qua nullus preter nos ea uice se intromittere potuerat neque poterat reseruatione et decreto obsistentibus supradictis, ne ecclesia ipsa longe uacationis exponeretur incomodis^e, paternis et solicitis studijs intendentes post deliberationem, quam de preficiendo ecclesie prefate personam huiusmodi cum fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad ipsum electum litterarum sciencia preditum, uite ac morum honestate decorum, in spiritualibus prouidum et in temporalibus circumspectum et alijs multiplicium uirtutum meritis, prout ex fidedignorum testimonijs percepimus, insignitum, direximus oculos nostre mentis. Quibus omnibus necnon dictorum capituli eundem electum eligencium concordati uoluntate attendente meditatione pensatis de persona ipsius electi nobis et eisdem fratribus nostris ob dictorum suorum exigenciam meritorum accepta eidem